

Zadání diplomové práce

Číslo práce:	FA-DIP0077/2017
Ústav:	Ústav urbanismu
Studentka:	Bc. Katarína Poláková
Studijní program:	Architektura a urbanismus
Studijní obor:	Architektura
Vedoucí práce:	prof. Ing. arch. Hana Urbášková, Ph.D.
Akademický rok:	2017/18

Název diplomové práce:

Urbanisticko – architektonická studie konverze vojenského brownfieldu

Zadání diplomové práce:

Kasárna Vyšný se nachází v místě původního barokního zemědělského statku, necelé dva kilometry od historického centra města Český Krumlov. Jedná se o brownfield velikosti přibližně 22,25 ha, který je součástí chráněné krajinné oblasti Blanský les.

Cílem urbanisticko – architektonické studie revitalizace areálu je optimální funkční a prostorové uspořádání daného území.

Rozsah grafických prací:

Urbanisticko – architektonická studie bude dokumentována:

- 1) Analýza stávajícího stavu území včetně širších vztahů a fotodokumentace
- 2) Teoretická východiska, filosofie návrhu, zásady řešení
- 3) Návrhová část
  - situace širších vztahů
  - situace řešeného území - funkční využití území
  - řešení dopravy
  - řešení zeleně
  - prostorové uspořádání celého území
  - vizualizace veřejného prostoru
  - studentem vybraná dílčí část řešeného území bude zpracována detailně
- 4) Průvodní zpráva
- 5) Plakát
- 6) Model

Seznam odborné literatury:

GEHL, J.: Život mezi budovami, Brno: Partnerství 2000, ISBN 978-80-85834-79-6

GEHL, J.: Města pro lidi. Brno: Partnerství, 2012, ISBN-978-80-260-2080-6

NORBERG-SCHULZ, Ch.: Genius loci. Praha: Dokořán, 2010, ISBN 978-80-7363-303-5

ZUMTHOR, P.: Promýšlet architekturu. Zlín: Archa, 2009, ISBN 978-80-901926-1-4

HRŮZA, J.: Svět měst. Praha: Academia, 2014, 712 s. ISBN 978-80-200-1808-3.

Termín zadání diplomové práce: 19. 2. 2018

Termín odevzdání diplomové práce: 14. 5. 2018

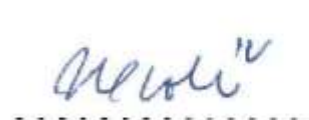
Diplomová práce se odevzdává v rozsahu stanoveném vedoucím práce; současně se odevzdává 1 výstavní panel formátu B1 a diplomová práce v elektronické podobě.

Bc. Katarína Poláková
student(ka)

prof. Ing. arch. Hana Urbášková, Ph.D.
vedoucí práce

doc. Ing. arch. Karel Havlíš
vedoucí ústavu

V Brně, dne 19. 2. 2018

doc. Ing. arch. Jan Hrubý, CSc.
děkan

PRŮVODNÍ ZPRÁVA

Cíl projektu:

Cílem práce je transformace bývalého vojenského areálu u Českého Krumlova na centrum vzdělávání KRUMLOVIA, které by mělo být zdrojem inspirace nejen v oblasti vzdělávání, ale také zdrojem inspirace k vytvoření novodobého urbanistického prostoru. Vzhledem k existenci Českokrumlovského historického centra významného v mnoha ohledech je cílem vytvoření moderního centra, které by se k existujícímu centru nestavělo jako konkurence, nýbrž by toto doplnělo a rozšiřovalo vybavenost a atraktivitu města. Cílem je komplex poskytující formální i neformální, teoretické i interaktivní vzdělání všech stupňů (od mateřského centra po universitu). Komplex má mimo to poskytovat vše, co by soběstačná a funkční městská část měla – sociální služby, vybavenost, ubytování a další související funkce.

Lokalita

Pozemek se nachází v severní části obce Český Krumlov – Vyšný. Jedná se o prostor areálu s bývalým vojenským zaměřením, který je dnes obcí veden jako brownfield, jelikož po ztracení své původní funkce kasáren pro něj zatím nebyla nalezena funkce nová. Areál je pojítkem mezi centrální městskou částí Krumlova a vesnickou zástavbou části Vyšný. Celý pozemek je součástí chráněné krajinné oblasti Blanský les a nachází se zde budovy bývalého barokního statku. Rozloha areálu je 22,25ha.

Situace a širší vztahy

V areálu průběžně probíhají asanační práce nevyužívaných objektů a práce pro zajištění detoxikace půdy. Dnes se zde i tak nachází směs pozůstalých budov bývalých kasáren, garáží i historického barokního statku a betonové plochy v minulosti sloužící jako komunikace pro stroje i jako místa pro shromažďování. Jižně od pozemku je stávající obytná zástavba. Na severu se nachází vesnická zástavba části Vyšný.

Příroda:

Pozemek se nachází na jižním okraji rozlehlé CHKO Blanský les a v jeho těsné blízkosti se nachází několik kopců. Celý pozemek je mírně svažité směrem k jihu. Okolí Krumlova je přeplněno systémem biocenter a biokoridorů, které neustále zvětšují svůj počet. Jeden se zamýšlených biokoridorů, který by měl spojit NPR Vyšenské kopce a PP Cvičák by měl procházet jižní třetinou území dnešního brownfieldu.

Doprava:

Areál ze dvou stran obklopují silnice, které zároveň slouží jako cyklostezky – jsou jediným napojením části Vyšný s městem. Areál má svou vlastní existující zastávku MHD, díky čemuž je bezproblémově napojen na město. V těsné blízkosti jižní části areálu se nachází vlaková stanice.

Filosofie

Vzdělávací městečko Krumlovia má za hlavní cíl poskytnout alternativní metody studia široké veřejnosti a docílit tak přítomnosti vzdělané společnosti. Projekt Krumlovia má jedinečnou možnost přinést na území České republiky nové formy a zejména nový přístup k vzdělání. Jde o interaktivní formu učení a vyzdvižení individuality jednotlivce.

Jednalo by se o odstoupení od sjednocování vědomostí mladých lidí a o intenzivní podporu jejich jedinečnosti a talentů. Výsledkem by byla společnost lidí vynikajících ve svém oboru, naproti dnes běžné společnosti průměrně vzdělaných lidí ve všech oborech bez zájmu o ně. Krumlovia je tak zaměřená na tvoření kvalitní společnosti utvářením jednotlivců individuálně.

Koncept

Koncept návrhu přetavuje do urbanismu i architektury filosofii zadání - uvažuje o komplexu městečka jako o celku fungujícím na základě kooperace menších specializovaných samostatně fungujících částí.

Cíle - urbanismus

Srdce:

Vzdělávací centrum má vzniknout jako samostatná městská část, která kromě nabízení plnohodnotného života lidem, kteří zde budou bydlet a studovat, bude doplňovat historické centrum o nové funkce a možnosti.

Jedním z hlavních cílů bylo zde vytvořit centrum, které bude schopno být stále bijícím srdcem komplexu. Centrum by mělo nabízet možnosti pro čilý denní i večerní ruch, kterého se můžou účastnit lidé všech věkových kategorií.

Stávající budovy:

Na pozemku se nachází budovy, které by po hloubkové rekonstrukci mohli nabízet širokou škálu opětovného využití. Najdeme zde funkcionalistické budovy z minulého století i budovy bývalého barokního statku. Cílem projektu je snaha o zachování těch nejhodnotnějších z nich a nabídnutí nového využití jejich prostor.

Prostupnost, biokoridor, návaznost na přírodu:

Pozemek se nachází v přírodně hodnotné CHKO, je zaklíněný mezi oblastí I. stupně ochrany a přírodním parkem. Pozemek také plní funkci propojení centra města s okrajovou částí Vyšný. Cílem je prostupnost pozemku, vznik cyklotrasy pro plynulý přechod mezi městskými částmi, návaznost na okolitou přírodu a zejména vznik prostoru pro zamýšlený biokoridor.

Cíle - bydlení

Orientace:

Důraz byl kladen na orientaci obytných místností mimo sever.

Klid:

Umístění staveb je výsledkem cílené snahy o minimalizaci rušivých efektů cest na bydlení. Obytné jednotky jsou tedy na komunikaci napojené ze severu, nebo jsou v případě viladomů vyzdvížené nad komunikací a přízemí je využito pro sklady a parkování.

Jako odbourání rušivých efektů slouží i cílené rozmístění zeleně na okraje území a kraje cest.

Terénní úpravy:

Minimalizace nutnosti přesuvů půdy, zejména pro vyhovění maximálních sklonů pozemních komunikací.

Cesta územím:

Jedná se o cestu pro pěší a cyklisty. Cílem bylo propojení a možnost bezpečného přechodu územím pro cyklisty i například maminky s dětmi.

Reakce na centrum:

Uspořádání mělo reagovat na tvarové řešení navrženého moderního centra.

Cíle - kulturní centrum

Centrum centra:

Záměrem byl návrh centra území jako neustále tepajícího srdce. Výběr funkcí a jejich propojení je cíleno na zajištění neustálého života.

Prezentace:

Budova centra měla být pojata jako dominanta území, která prezentuje území nejen jako moderní výtvar urbanistický, ale také výtvar jeho uživatel.

Návrh - území

Základem návrhu se stala časová osa vinoucí se kolem náměstí. Ve své kruhové podobě vyjadřuje celoživotní proces učení se a cyklus života města jako celku. Tato osa určovala postupnost funkcí objevujících se v blízkosti centra, které tak zůstali seřazeny zejména dle věku uživatelů (od mateřské školky po pečovatelský dům). Zahustěná zástavba v okolí centra se dále rozvolňuje směrem k severnímu a jižnímu konci areálu, které jsou pocitově mnohem klidnější a tedy vhodné pro vznik ubytování. Následně vzniknuté centrum přetavilo myšlenku časové posloupnosti a nekonečnosti cyklu na obraz jednotlivce jako individuality. Kruh jako plošný průmět se přetavil do prostorové představy - časové spirály. Vyjadřuje tak místo životního cyklu společnosti život jednotlivce se známým začátkem a neznámým, těžce definovatelným, očekávaným koncem. Spirála je také propojení myšlenky centra s postupným rozvolňováním zástavby. Funkce se vinou od centrální části s amfiteátrům po Fibonacciho spirálu, nebo také nazývané spirále zlatého řezu. Přirozeně směřuje od koncentrované zástavby v centru k volnějšímu rozmístění budov v jižní části.

Zároveň kolem centra navijí menší centrální prostory – centrum škol, univerzitní centrum, centrum výzkumu, komunitní a kulturní centrum.

Celý návrh je koncipován s ohledem na pěších a cyklistů – doprava je odvedena od centra na okrajové části. Při vstupu do areálu se nachází parkovací dům, který odchytil amplitudy návštěvníků, kteří dále pokračují po vlastních, nebo na vypůjčeném kole. Obsluha centrálních funkcí je zabezpečena po okruhu kolem náměstí tak, aby návštěvníci a uživatelé nebyli konfrontováni pozadím provozu areálu.

Návrh – bydlení

Vzhledem k charakteru zástavby na sever od území a sousedících pozemků, které jsou součástí CHKO Blanský les byla pro návrh zvolena forma zástavby území pro bydlení rodinnými domy a viladomy. Území bylo rozděleno na východní a západní část, kde každá samostatně reaguje na terénní podmínky pozemku. Cílem byla minimalizace výkopových prací, která vedla k zvolené orientaci cest.

Návrh – centrum

Tvar vzniknutého spirálového náměstí podtrhuje význam centrální budovy komunitního a kulturního centra. Toto je svým významem napojeno na zachovávané budovy statku a pomáhá jejich propojení s moderním rázem území. Historické budovy bývalého barokního statku byly zachovány a v návrhu jim byla přidělena nová funkce zařazující je do provozu nového komplexu. Východní budova bude použita jako budova zastřešující potřeby obchodu s lokálními výrobky z farmy a biozemědělství. Z jižní budovy budou odbourány stěny vyplňující prostor mezi nosnými konstrukcemi a zachovány tak budou pouze nosné sloupky a klenby. Dispozice se tak otevře a budova bude sloužit jako průchod mezi moderním kulturním centrem a jižním parkem. Bude zde také možnost využití jako otevřené galerie a tržnice vyplývajících z blízkosti farmy a biovýroby. Filosofie kulturního centra vychází z vnímání tohoto jako vyvrcholení všech uměleckých a komunitních snah území, kde je možnost prezentace všech výsledků těchto snah. Jedná se o prezentaci výtvarných a sochařských děl, divadelního umění, produktů tvorby dětí, tanečního a hudebního umění, výsledků audiovizuální tvorby, literatury a jiných. Pro poskytnutí této možnosti slouží spojené funkce knihovny, prostory galerie s kinosálou a multifunkčního sálu. Funkce, které dávají vznik prezentovatelné tvorbě jsou pak rozesety po území – dílny, ateliéry, tělocvična, sportovní centrum, umělecká škola a jiné.

Kulturní stránku budovy doplňuje možnost komunitního využití prostor, protože bez komunity není kultura a je tak nedílnou součástí tohoto zaměření. K těmto záměrům má sloužit veřejný otevřený prostor v jádru budovy, prostor na severní straně budovy a zelená střecha. Předpokládá se nepřetržitá možnost využívání těchto prostorů veřejností.

Jako bonus nabízí tento komplex možnost konání lokálního filmového festivalu – nabízí možnost promítání na 4 místech současně – na severní fasádu centra, v prostorách čajovny, v galerijní kinosále a na zelené střechě.

Vyhodnocení návrhu

Plocha řešeného území – 22,25 ha

Plochy obytných funkcí – 3,79 ha

Plochy komunikací – 2,91 ha

Počet parkovacích stání – 630

Plochy zeleně – 6,16 ha

Počet obyvatel – 504

+ kapacita hotelu a studentských kolejí 415

KZP – 0,0024

Zásady návrhu

- Osazení objektů do terénu – objekty jsou v území osazeny s ohledem na existující terén tak, aby byly minimalizovány požadavky na přesuny půdy.
- Orientace objektů – funkce objektů i jednotlivých místností jsou orientovány tak, aby byly splněny požadavky na oslunění
- Automobilová doprava – dopravní systém je navržen s cílem minimalizace dopravy v centru a zklidnění dopravy v obytné zóně. Automobily jsou odchyťovány parkovacími plochami a parkovacím domem na okrajích území. Zásobování je vedeno po okruhu kolem náměstí tak, aby se minimalizovala kolize dopravy s chodci pohybujícími se po území.

- Veřejná doprava - území využívá současným stavem nabízené možnosti hromadné dopravy. V místě hlavního přístupu do území se nachází zastávka pro autobusy MHD s přímým napojením na centrum. Zároveň je umožněn pohodlný pěší přístup k železniční stanici, která se nachází na jihovýchod od pozemku.
- Zeleň - projevují se snahy o zachování vzrostlé zeleně v areálu a vytvoření prostorů, které tuto zeleň respektují.
- Dostupnost MŠ, ZŠ a SŠ - umístění vzdělávacích institucí reaguje jak na filosofii návrhu, tak na nutnost přístupnosti a blízkosti těchto institucí od bydlení. Centrum škol je umístěno v těsné blízkosti severní zóny vyhrazené pro funkci bydlení, je oddělena parkem pro bezpečný a ničím nerušený příchod školáků a zároveň je v jeho blízkosti záchytné parkoviště pro dojíždějící studenty.
- Komunita - celé území je řešeno se záměrem vytvoření komunitních prostor a míst setkávání, které mají na základě této snahy možnost vzniknout na místech po celém území. Jedná se o hřiště v obytné zóně i v parku u školy, o centrální náměstí, o kulturní a komunitní centrum, o nábřeží na jižní straně areálu, o centrální nádvoří škol.